

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetésekért olcsó díj szerint számíltuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

—: **Megjelenik minden szombaton.** —:

Főszerkesztő:

PÁL GÁBOR

Felelős szerkesztő:

Dr. GÁL JÓZSEF

Szerkesztő:

KÁDÁR FERENC

A lapba szánt közlemények

és cserepéldányok a szerkesztő címére (Csikszereda, Apaffy-u. 3.) az előfizetési díjak pedig Dr. Gál József ügyvéd címére küldendők

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyitlár sora 20 fillér.

A balkáni mérleg.

— Irta: Antal Áron. —

II.

A balkáni háboru kitörésekor utoljára hangsúlyozták a hatalmak — s itt inkább a hármasszövetség hatalmai értendők — amiről a tripoliszi háboru idején annyit biztosítottak egymást és Törökországot, hogy a balkáni statusquón a háboru nem változthat és Törökország területi épsége a hatalmak kezessége alatt áll. Csakhamar meg kellett győződnie a világnak, hogy a keleti kérdést már nem lehet többé a régi módon kezelni; nem, mivel a felszabadult balkáni népek, köztük első sorban Bulgária nagyot haladt 30 esztendő alatt a szervezkedés és művelődés terén; de nem lehetett fentartani azért sem, mert a hatalmak szavuknak súlyt, tekintélyt adni nem tudnak és az annyit emlegetett egyetértés a hatalmak között csak Anglia érdekeinek mulik. Amint Olaszországról sem lehetne elmondani, hogy minden fentartás nélkül hiva a hármasszövetségnek, úgy Angliát mindenképp saját érdeke vezeti, s amikor a kettős szövetséghez csatlakozott, csak a német hatalom növekedésétől való félelemből tette; de viszont Oroszországot is csak annyira hajlandó támogatni, amennyire saját érdekeinek kára nélkül megteheti. — A hatalmak fogadkozása a keleti statusquo mellett csak Törökországot álltatta el, de nem a balkáni szövetségeket, akik Oroszország támogatásának biztos tudatában, — sőt egyenes segítségével mellett szövetszettek és készülődtek nagy titokban. A szövetszések arról voltak meggyőződve, hogy a hatalmak féltékenysége miatt győzelmük esetére nagy politi-

kai céljaikat is elérhetik; Törökország viszont abban a téves hitben volt, hogy területi épségét épen a hatalmak féltékenysége fogja tovább is megővni. A hatalmak biztatására tehát nyugodtan haza bocsátotta kipróbált tartalékait a mult év nyarán. Mikor pedig Nikita támadására és a többi szövetszések hadüzenetére belátta, hogy a hatalmak nem képesek a háboru kitörését megakadályozni, már nem maradt ideje haderejének javát mozgósítani. Ugyan lehetett még egyetlen reménye, az, hogy megfelelő hadi-sikerekkel megvédheti területi épségét és hatalmi helyzetét, mert a kezdet kezdetén beláthatta, hogyha csatákat veszít, országokat veszít.

A háboru kezdetén mindnyárt kiűnt, hogy a török kormányzás miféle nagy mulasztásokat követett el; első sorban nem ismerte a balkáni államok felkészültségét, habár az európai diplomácia megbízhatatlanságával tisztában is volt. Viszont a szövetszések jó időben választották meg a pillanatot a támadásra azzal a biztos reménnyel, hogy jól felkészülve és egész erejüket latba vetve, hátuk mögött a biztos orosz támogatással egy szervezeten, kimerült és fejletlen hatalommal szemben nagy eredményeket érnek el. Tudták, hogy a kész eredmények előtt a hatalmak is meg fognak hajolni, mivel a balkáni kérdések miatt egyik sem lesz hajlandó európai háborut kezdeményezni.

A szövetszések négy balkán állam: Bulgária, Szerbia, Montenegro és Görögország a háborut diplomáciai alkudozásokkal vezette be: teljes önkormányzatot követelt az európai Törökországnak, melyet ha a porta teljesít, önként lemond európai birtokairól. A négy király hadüzenetére tehát elszántan készül a négy arcából megvívandó háborura. A szövetszések körül-

belül 600 ezer embert mozgósítottak rövid két hét alatt, a török többet mozgósíthatott volna, ha idején neki készülődik, de 250—300 ezer emberről nem tudott többet a harcerekre vetni. Európa nyugodtan előlegezte a törököknek a győzelmet; azt hitte, hogy a régi török katonai érenek újra csodákat fognak művelni. Mindnyárt kiűnt, hogy a török viszonyokat a diplomácia nem jól ismeri. Nálunk minden rossz — mondotta Lüle-Burgasi után egy török hadtestparancsnok. A mozgósítás nagy nehézségekbe ütközött a földrajzi helyzet és a vonat-vonalak elégtelensége miatt. A felszerelés, élelmezés a lehető legsilányabb volt, tanulatlan juncok képezik az első hadvonalakat, tele megbízhatatlan, sőt áruló délszav katonákkal. A tiszték renyhék, fegyelmetlenek és politizálók, s a baj tőlük áterjed a legénységre is. Az első csatavesztés után az egész török sereget a fejtelenség és a csüggedés szállotta meg, ami különben rendes következménye egy előkészítetlen, rosszul kezdetű háborúnak.

A szövetszések lelke a bolgároknál volt, akiknél a régi turáni bolgár fegyelmelztség, áldozatkészség, hősiesség teljes katonai értékben ragyogott fel; de kegyetlenségüket, mely az embertelenségig fokozódott a fegyvertelen mohamedámsággal szemben, nem tudták levetközni. Ezt a tulajdonságukat egyébként már Bölcs Leó megírta ezeltől 1000 évvel a Taktikájában. Épugy írta a régi lakosságot a szerb és a görög is.

A bolgárok két hadoszlopban támadnak: a nyugati Drinápoly, a keleti, a jóval gyengébb Kirkilidze ellen. A török itt szenvedni az első nagyobb veszteséget és kezd visszavonulni; — nemsokára Csorlunál és végül Lüleburgásznál

A „CSIKI HIRLAP” TÁRGÁJA.

AZT SE TUDOM...

Azt se tudom, hogy ki vagyok.
Azt se tudom, hová való?
Mint a zörgő falevelet,
Ahogy hoztak, úgy elviaznek
A bódogó ősi szelek.

Azt se tudom, mi az élet?
Mégis... mégis éldegelek;
Mint erdőben a vad galamb,
Magányosan turbékolok
Egy-egy árva bokor alatt.

Azt se tudom, mi a virág,
Ki a rének illatot ad?
Mégis mintha ottan belül
Csak az fjúna: miért vagyok
Oly végtelenül egyedül?...

Hogy már annyit turbékoltam,
Páromra még nem akadtam,
Egy édes csók!... pedig, pedig
Hogy elérne itt mellettem
Egy édes lány: egy második!

Portik Andor

A népek és a nemzetközi nyelv.

Irta: Dr. Zamenhof Lajos.

Egyik nem régi számunkban ismertettük az eszperantói nemzetközi világnyelv múltját. Mostani tárcánkban maga a nyelv szerkesztője tárja fel a nyelv szükségének illuzióit alapját.

Talán a *leszármasz*, az eredet közösségei illetve különböző volta?

Az első pillanatban úgy lészik, mintha lényeg ez lenne a legfontosabb rugója a faji gyűlöletnek. Mindegyikünk szereti a saját „véreit”. Mindegyikünk szorosabb kötelekkel lüznek „testvéreinkhez”, „vérrokonaihoz”, mint az idegenekhez. A családnak befelé vonzó, egyesítő kifelé taszító és elkülönítő hatása prototip esete a néptörzsek és fajok közötti viszony. Hiszen az utóbbiak a közös eredet segítése folytán nem egyebek mint egy-egy nagy család.

Ámbar egy törzs tagjai mint „véreik” s „testvéreik”-ről beszélnek egymásról, mégis nagyon könnyű dolog bebizonyítani, hogy a család és a nép analógiája csak látszólagos és a népek közötti viszony kialakítására hatással nincs.

A rokonok, családtagok tudják egymásról, hogy közös szülők vagy nagyszülők leszármaszottai; a törzs tagjai ennek mintájára azt hiszik, hogy évszázadok vagy évezredekkel ezeltől azonos ősdőktől erednek. De ez a hit csupán fellevés, amely kizárólag a nyelv és vallás közösségén alapszik és amely a legtöbb esetben teljesen alaptalan és téves. A népek folyamatos keveredése következtében manapság senki sem tudhatja (néhány különösen elzárkózott kaszt pl. a hindu kasztok vagy a héberek Lévi nemzetszég kivételével), hogy melyik néphez tartozott az őse.

Nemszak, hogy azt nem lehet bizonyítani, hogy valamely terület lakói ugyanahoz néptörzshöz tartoznak, amelyhez apáik tartoztak, ellenkezőleg azon emberek közül, akik kitudják mutatni eredetüket, a valóságilag elzárkózott nemzetszég kivételével), a tulnyomó többség határozottan tudja, hogy őse nem azon törzs tagja volt, melyhez ő tartozik. És mégis, ki mondhatja, hogy pl. a nagy orosz írók: Karamzin, Puskin, vagy Lermontov nem szintiszta oroszok, bár egyiknek ősei sem voltak oroszok! Ki kétkelne Kossuth, Petőfi, Gvadányi magyar voltában?

A leszármaszról, az ősi vérről való érvelés csak szóbeszéd és jóformán nem más, mint ürügy a lényeg más alapokon nyugvó érzelmek megmagyarázására. Valamely személy iránt nem feltételezett ősei miatt érzünk ellenszenvet, hanem azért, mert ő maga, nyelve és hite folytán idegen számunkra. Ha valakinek orosz az anyanyelve, a hite (gör. kei. ortodox), akkor bárki volt is az apja, bárhol is lakik, akárminő a testalkata, maga is, környezete is orosz embert lát benne. Ellenkezőleg, ha valaki pontosan kitudja mutatni, hogy ősei fajliszta oroszok, de ő maga nem oroszul beszél és nem az orosz vallás hive, úgy senki a világon nem tarlja őt orosznak.

Természetben, ha valaki nem születésével jutott valamely nyelvhez vagy valláshoz, hanem csak későbbben *Jogadta* el azokat, akkor az ő nemzetiségi érzelmei és az azok által irányított viszonya a többi emberhez nem változhatnak meg máról-holnapra, de az ő leszármaszottai már teljesen és véglegesen beleolvadnak az illető nemzetbe. Magától értelődik, hogy mennél nagyobb földrajzi és etnológiai távolság választja el az idegen nyelvtől és vallástól azok elfogadját, annál több időt vesz igénybe a beolvadás folyamata; de a beolvadás feltétlenül megtörténik, csakis az időtartam lehet kétszég.

Ha például középfrikában éne egy nép, amely nem tegnaptól fogva, hanem évszázadok óta és nemszak a műveltebb rétegekben, hanem a nép egészében a francia nyelvet beszélne (még pedig nem korcs, hanem tisztá alakjában) és ugyanazon vallást és szokásokat követne, mint a francia főváros közönsége — nem látnának-e a legsovénőbb francia nacionalisták is igazi franciákat bennük.

(Folyt. kov.)

kapnak helyrehozhatatlan csapásokat. Végére is vissza kell vonulnia a megerősített családszai vonal mögé, ahol újra szervezkedik és legalább meg tudja akadályozni Konstantinápoly elfoglalását. A magára maradt Drinápoly sem tarthatta fenn magát, miután a törököknél hiányzott az erő a felmentésre. A bolgároknak keleti hadserege döntötte el az egész hadjáratot. A szerbeknek két hadserege, az egyik a Morava mentén, a másik a Vardar folyó vonalán alig is találkozott számba vehető török erőkkel. Nagyobb csata csak Monasztirnál volt, amely 10 napig tartott. A görög sereg Theszalián keresztül a tenger mellett Szaloniki megszállására vonult minden ellenállás nélkül, míg az epirusi sereget az erős Janina 5 hónapnál tovább tartóztatta fel. A montenegróiak kezdték meg a háborút, amelyet máig sem fejeztek be, amennyiben még mindig ott állanak, ahol kezdték: az erős Skutari falai alatt.

Az első győzelmek után kitűnt, hogy a szövetségesek elkapva a háboru eredményétől, de meg látva az európai diplomácia tehetetlenségét, huzavonáját, már nem elégednek meg az általuk ugynevezett felszabadító háborúval, hanem kíméletlen hódító politikára törnek és irozatos kegyetlenséggel pusztítják a behódolt török és albán népet. Ez a hódító politika mozdította meg a mi tulságosan óvatossá és föltétlenül békés szándékú hirdető diplomáciánkat is.

A monarchia nyíltan hangoztatta a benemiatkozás elvét, de azért Bosznia határán felémelve a hadilétszámot, erős készüléket tett, hogy semmi se találja meglepetésszerűen.

A boszniai készülődésre szükség volt azért is, hogy a szerbek vakmerően és arcátlanul izgattak Magyarországot és Ausztria ellen, sőt a mi délvidéki szerbjeink is mozgolódnak kezdtek. Az orosz kétszínűség és a lengyelországi orosz mozgósítás szükségessé tette, hogy a monarchia is hasonlóan járjon el Galiciában.

A pánszláv körök nyíltan hirdették a háborút a monarchia ellen, a belgrádi orosz követ, Hartwig, a szerbeket biztatta, Izvolszki, a párisi követ a franciákat biztatta a németek ellen s közben hol titokban, hol nyíltan jött a muszka segítség emberben, élelemben, fegyverben és pénzben a szövetségeseknek. S mind e nagy hűhót az európai viszonyok élre állítását az a kérdés eredményezte: megengedhető-e, hogy a hódító lázba esett Szerbia Albániát elfoglalja, népét kiirtsa és lenyomuljon az Adriáig? A monarchia már a háboru kezdetén megadta a feleletet, mikor világosan kijelentette, hogy Albánia az albánoké, s hogy a független Albániáért kész háborút is viselni és később azt is megakadályozta, hogy Szerbia az albán partokon legalább egy kikötőt kapjon, legyen az Durazzo vagy Medua. Ez a fellépés — ha jól meggondoljuk — első sorban minket magyarokat érdekel. A szláv gyűri így is annyira körül vesz, hogy a magyarság életére néző veszélyeztetése nélkül nem lehet megadni a szerbeknek adriai térfoglalását, sőt helyesen jár el a bécsi diplomácia, mikor a délszláv törökvészeknek a független és a kettős monarchia védelme alatt álló Albániával akar gátat vetni. — Amíg Törökország ép volt, a délszlávellenes hatalmi egyensúlyozást ő maga csinálta meg; elbukása után eltolódván a hatalmi körök, más úton kell a balkáni mérleg egyensúlyozását keresni. — A délszlávok erősödése, mikor tudjuk, hogy Oroszországnak ugyszólván előrsé, nagy veszedelem a kettős monarchia érvényesülésére nézve ugy hatalmi, mint közgazdasági téren és nagy veszedelem a kettős monarchia szláv nemzetiségei miatt is, melyek nyíltan örvendeztek déli rokonai győzelmek. A kettős monarchiát első sorban a magyarság és aztán az osztrák németiség tartja fenn és ha volt valamikor idő, mely nyíltan feltárta a dinasztiának, hogy hatalmának és fennmaradásának legelső és — mondjuk — egyetlen oszlopa a magyarság — ugy a mostani idők erről meggyőzhetnek min-

denkit és megértethetik Béccsel, hogy politikájának minket illetőleg meg kell változnia.

Diplomáciánk határozott állásfoglalására és fegyveres készülődésünkre Szerbia legalább egyelőre és látszólag lemondott az albán kikötőről és lemond Albániáról is, habár fogcsikorgatva, de azért tetemes haderőt küldött Nikita apónak segítségére, hogy vágvainak netovábbját, a tiszára albán Szkutariát elfoglalhassa és fővárossává tehesse. Szkutariánál azonban Albánia el sem képzeltető; s amíg az egyesült montenegrói-szerb sereg rakásra hullott Eszad pasa ágyúai előtt, a hatalmak is megegyeztek, habár Oroszország ellenezte, hogy Szkutari nem lehet Montenegroé. És elkövetkezett a legnagyobb komédia, amit valaha Európa látott, hogy a világ a vér, kipróbált Nikita körül kezdett forogni s Szkutari városáért és egy pár ezer kecskepásztor urának makacságaért szinte európai háboru tört ki, mert a pánszlávizmus Nikita haragján keresztül akart megmérkőzni a hármasszövetséggel. Végére is egy kellelenül kidurkolt flottatüntetést után pár millió koronával fogják kien-gesztelni a haragos I. Miklós királyt.

Mert már rövid idő alatt valószínűleg be-következik a balkáni béke legalább a törökkel, de a háboru kezdetétől fogva mindegyre általános európai veszedelem fenyegetett és bármennyire is békeszerető a cár és az ő környéke, a pánszlávok háborus kedvét el nem rontják, ha fel lettek volna teljesen készülve. Am Oroszország seregszervezésével még nincsen készen, benn az országban korrupció és éledegetlenség, lengyel, finn és más nemzetiségi mozgalmak, Romániát nem sikerült megnyernie, hátában Khina és Japán, nem biztatik az angolban, mely nem akarhatja, hogy hatalmának java, a Földközi tenger keleti fele szláv tenger legyen.

A monarchia a balkáni mérleg miatt már harmadszor állott fegyverbe, Bosznia okkupációját nem számítva, az annexió alkalmával és most sok ezer munkás kezét vont el foglalkoztatásól és legalább egy milliárd áldozatot hozott a szerb—montenegrói feszkelődések miatt. És ki tudja: még mennyi áldozatot fog tőlünk követelni a balkáni mérleg? Vagy a török—balkáni béke után nem fog egyszólván jutni, megakadályozza abban legelőbb is az osztozkodás. A török palástra ugyan sorsot vetnek, de a szerb és görög már is készülődik a bolgár ellen.

Minket itt a határon inkább az érdekelhet, hogy Románia, mely ugyan megkapta Szilisztrát a monarchia támogatása révén hallgatása fejében, vajjon nem fog-e hivatalosan a szláv áramlathoz szegődni. Hiszen az oláh közvélemény hangosan követeli az oroszhoz való csatlakozást, mert Erdélyt csak így szereshetik meg. Azzal természetesen nem gondol az oláh közvélemény, hogy ezzel mint az esteli lepke, a gyertyába esnének, mert az oroszhoz való csatlakozás orosz tüzveszedelmet jelent a kis Romániára nézve. Ez az oláh megbizhatatlanság azonban eszünkbe juttatja Ugron Gabort, ki a honvédelmi költségvetéseknél mindig követelte: meg kell hadászatiilag erősíteni keleti határainkat minden eshetőségre! Most különösen, mikor a hatalmak még hatványozottabban készülődnek a balkáni háboru nyomán!

HETI KIS TÜKÖR.

Igazában nem történt semmi s a hétnek mégis tőmérdek eseménye van. Végre is belátjuk, az igazán följegyzésr való nem a kitorcsok, amik városokra vannak hivatásgyászlepedőt, de az okok, amelyek hosszúlancolatban titkosan működnek. Csak olyan a mi belátásunk rendezése, hogy az eredményt a kitorcsok eket fogja fel és támadja meg, de a mélység hialk erecskéire nem vet sugarat. Látszólag irtes a hét politikája, pedig most — a csöndben — olvadnak össze robbantó erejű gázok. A mi közéletünk folyamata ilyen kémiai systerés.

Hazai Samu Bécsbe megy. Azt mondják minden különös ok nélkül. Később létszámemelés lesz. Azt mondják: ezzel nem függ össze A politika irá-

nyító embereiben változás áll be. Nem logjuk tudni, ki követeltette.

Makón a köztársasági párt tanácskozásán a gyűlékezési jog sutba dobásával megakadályozták. Egyik ellenzéki képviselő beszámolóját — Szmercsányiét — a nép igazalmas lelkiállapotára hivatkozással a szolgabíró ur veszedelmesnek tartotta. Főlemelte hát vélejét a Szolgabíró Ur, a Szolgabíró Ur.

Mindezek kicsi dolgok. Nevetségesek. Vannak is, kik mulatnak rajta.

Az is semmiség, hogy a párikassa üzleti aktíváiból újságok is könyvetnek el. A közvéleményt pedig az újságok csinálják. Az újságokat pedig a Pénz. Igen sok újságra rámondják a vádat. De mi ez, amikor ma nálunk az irodalmat is a tőke uralja. A magyar kapitálást a irodalom, — fogja írni a jövő kritikus a mai korszak élére.

Mindezek kicsi dolgok.

Még a Havas Ernőnek nevezett 22 éves kopasz bankfiának rejtélyes eltűnése se olyan nagy, hogy azt teletűjják az újságok könnyen táguló tüdejüket a pattanás határán s razzait rendezzenek Nizzában.

Hanem az aprílii váralan tél — ez már nagy dolog. A hulló laviragok jésztő hangon beszélnek. Mintha csak büntetés lenne ránk ez a sok elemi csapás! A sok koppenyforgatás, régi igazságok vallásának, kopott elveinek szegrekkasztása, örökös hűhó, egymás mardosása, az egyre magyar nemzetévé állánosodó haszonfilozófia és sok egyéb jeles tulajdonságaink azonban — reméljük — nem hívják ki ellenünk a természet öserőt. Elbámk velünk ugyis kifelé való helyzetünk nyomorék volta. Ha Szerbiának ugy tetszik, egyszerűen bojkottal indít ellenünk s még jobban lenyomja a háborura készenlét sulya alatt amugy is mélyre esett közgazdasági mérlegünket.

Lesz szegénység és nyomor fokozottabb, mint volt. Közben lesznek kurjanások és szerencsere — választások is, amikor ura támad pénz és alkoholforgalom s újra születnek mámoros hangulatok és — ez az élet. Mi egyébként még boldogok is vagyunk. Csak egymást inzultáljuk. Lám a németek és franciák másképp csinálják. Egy csomó búcsi német kereskedő — köztük hőlgyeket is — tettleges adriatlansággal illet Nancyban a francia polgárság. Nosza megindulnak a diplomáciai felelősegetek.

Elégítélet, elégítélet! (A németek) Adunk, adunk! (A franciák) Nöde elvégre is ez nem tünete melyen sajjó háborgásoknak. A németek létszámemelése s a francia katonák szolgálati idejének három évre megnyújtása közt semmi összehűgés nincs. Csak villanások azok. Ama légköri villamos feszültségnek a külsőit, amely ott nehezkedik a két szomszéd művelt állam határa felett. Azért nem lesz német—francia konfliktus. Nem. A háboru délen is utolsóit röfönt. Nikita jobb oldalra felelész s alussza tovább az ismeretlenség sötét éjjelének deris álmait. P o n t T o b b e t nem írok. Valami vigyori manó rohög rám a sorok mögöl . . .

Igazában nem történt semmi. A hétnek tőmérdek eseménye van.

A tanító-egyesületekről.

Annyi és annyiféle tanítóegyesület van hazánk határai között s ezekben ugy össze-vissza egyesültek a tanítók, hogy ez a sokféle való egyesülés magában véve a tanítók egyesülésének hiánya. Egy kis nagyiással elmondhatjuk erre: annyi tanítóegyesület van, hogy ma-holnap minden tanító egy egyesületet alkot.

Részletezzük csak egy kissé a dolgot.

Van 1.) vármegyék vagy esperesi kerületek szerint róm. kath., ref., magyar ág. hitv., ev., unit. és izr. általános tanító-egyesület. Ezek mind feleszlanak a vármegyék és esperesi kerületek nagysága szerint több-kevesebb főökköre. Aztán a vármegyeyi v. esperességi ált. egyesületek ura a püspökségek szerint szövetséget, avagy egy egyházközségi egyesületet képeznek; de annyifélet, ahány hitfelekezet csak létezik. Végre ezek az általános és felekezeti egyesületek vallásilag alkotnak egy-egy országos egyesület. Ekkép jöttek létre a róm. kath., ref., izr., magyar ág. hitv. ev. és a más vallású tanítók országos egyesületei.

Van 2.) szintén vármegyék szerint alakult általános, de nem felekezeti tanítóegyesület ismét annyi, ahány vármegye az országban van. Tagjai az áll., közs., magán és társulati el. isk. tanerői. Ezek is főökkörökre oszlanak megveszerte egyszer s azután vidékek szerint szövetséget képeznek. Így jöttek létre az Erdélyrezi Tanítók Szövetsége, a Délmagyarországi Tanítók Egyesülete s mások is.

E nem felekezeti általános és vidéki szövetségek v. egyesületek megint más egyesületek alkotnak, alkotják a „Magyarországi Tanítók Szövetségét”; amelynek számos más jellegű egyesület is tagja.

Van 3.) a szász tanítók esperességi és püspök-

ségi egyesülete egészen külön minden más jellegű iskolák tanítóitól.

Van 4) a g. kath. és a g. kel. tanítók szintén egyháziilag szervezett eszpresszéi kis és püspökségi nagy egyesülete.

Országos szervezete sem a szász, sem az oláh, sem a rutén, sem a szerb tanítóknak nincs, de pl. a szászok gyakran járnak külföldre fajrokonaihoz, a szerbek is vizitálnak Szerbiában, ami bizonyára nem a magyar nemzeti kultura érdekében történik.

Íme, így állunk tanítóegyesületeinkkel. Ennyire szerzetsszerű vagyunk szórva hazai tanítók s ennyiféle forgácsoldók 33 ezer tanító ereje, ahelyett, hogy a vallásos szellemű magyar nemzeti érdekek szolgálataiban egyesítve, egységesen értékesítenék.

Mi hozta létre ez állapotot, különösebben nem firtatom, de két dologra rá kell, hogy mutassak. Egyik: nekem úgy tetszik, hogy a népkultura ellen-ségeinek (sokan vannak ilyenek) sehogysincs inyokre az, ha a tanítók tömörülve igyekeznek magukat erős kultúrtenyezővé tenni s ennek révén világoslejű nemzedéket nevelni.

A másik dolog: hiányzik belőlünk, tanítókból az önbecszerzet, amely lelki rugója minden irányú cselekedeteinknek. E miatt nem tudunk odaig emelkedni, hogy mivel tartozunk önmagunknak, iskoláinknak, a társadalomnak és szeretett hazánknak.

Nincs sem elég intelligenciánk, sem elég műveltségünk ahhoz, hogy emáncipállassuk magunkat s a törvény, jog és igazság keretei között megillető érdekeinkért a sarkunkra állhassunk.

Egyesek és többen civizdekkel vezetőit, figyelmeztettek erre társaikat. Hasztalan, mert elég hosszas, de gyászos szereplés után megbukott a Tanítók orsz. Bizottsága s vele sírjába tért a vezetőknék hozzája fűzött reményeége is.

Új vezérek jöttek új reménységgel, de változtak a hullakamra szellemű vidéki vezetők is. Ezekkel be-asszott és bepenészedett konzervatívizmusából kiké-rült az egyesületi élet is. Sikertült megalakítani a „Magyarországi Tanító-szövetség.” Ennek ma mint-egy 26 ezer tanító tagja van.

Ez a Szövetség nemcsak számával imponál, hanem derekas munkájával is. A fizetésrendezés, nyugdíjrevizió, szolgálati szabályzat, jogvédő bizott-ság, mellékfoglalkozások tanítaja s számos iskola-beleteti és társadalmi kérdésben nagysulylyal fog-lalt állást.

Ezek után kérdezhetné valaki: ugyan mit aka-rok én ezeknek a tanítóegyesületi dolgoknak boly-gatásával?

Azt, hogy ne szavaljunk továbbá a „viribus unitis” fontosságáról, hanem nyilvánítsuk azt tényekben. Hagyjunk fel a sokféle egyesüléssel vármegyékent és országosan is. „Tanító” jelszó alatt állhassunk egy vármegyei egyesületet s ez legyen tagja az Országos Szövetségnek. Más egyesületre kivált itt Csikvármeg-yeében semmi szükség nincs.

Az 1868. évi XXXVIII. t. c. 147. §-a sem ismer el más egyesülést. A 23.201—1872 számú rendelet-hez kiadott pótlás megengedi ugyan az isk. jellege szerint valót is egy-egy tankerületben, sőt a kir. tan-telügyelőnek egyenesen meg van tiltva ebben a tani-tokra hatni; ami világos jele bizonyos felülről jövő terszerűségnek.

Romboljuk le tehát a választó-falakat. Dolgoz-zunk tanítók együtt és egységesen.

Benevolus.

Csikvármegye törvényhatósági bizottsági tagjainak és a magánjavak igazgató-tanácsa tagjainak szives figyelmébe.

(Folytatás.)

TERVEZET.

Ira es a várm. magánjavai igazgató-tanácsához beadta Köllő Ignác Zoltán okfeleves gazda Csikvármegye magánjavai legelő-gazdaságának átszervezése tárgyában.

Indokok:

I. sz. Kimutatás.

Termelt tej, sajt és bárány évi mennyiege.

Évszám	Az összes anyák száma	összes jül-tej	összes jül-sajt	Hány kgr. készült 100 l. tejből	összes bárány
1908.	52	3622	602.3	16	61
1909.	40	3667	733.7	20	68
1910.	43	3475	660.2	19	64
1911.	48	3430	767.3	19	81

Egy anyára esik

Keroken juh-ujj	Keroken juh-sajt	Bárány
70	12	1.1
90	18	1.2
80	15	1.4
81	16	1.4

II. sz. Kimutatás.

Évszám	Legalább egy éves jültek száma összesen	Termelt gyapju mennyiség	A gyapjuért befolyt összeg	A gyapju-ból esik egy darabra	Egy kgr. gyapju értékesül
1908.	64	198	198.00	3.00	1.00
1909.	54	173	199.31	3.2	1.15
1910.	52	165	198.67	3.1	1.14
1911.	63	195	168.36	3.0	0.85

II. sz. b. Kimutatás.

Évszám	Bárányok száma összesen	Termelt bárány gyapju	Bárány gyapjuért befolyt összeg	Bárány esik egy darabra	Egy kgr. bárány gyapju értékesül
1908.	35	—	—	—	—
1909.	35	40	32.00	1.1	0.80
1910.	25	—	—	—	—
1911.	32	34	30.60	1.0	0.90

III. sz. Kimutatás.

A juhászuból erődő keszpenz bevétel

Évszám	Bárányok után	Mustra állatok után	Gyapju Bőrök után	Bőrök Tejtér-mékek után	Tenyész állatok bevéte után	összes bevétel
1908.	443.50	196.97	198.00	14.00	613.85	55.00 1514.05
1909.	394.90	696.00	231.31	21.00	642.53	— 1985.47
1910.	193.60	74.50	189.67	21.50	586.24	80.00 1145.81
1911.	471.30	287.80	197.96	53.00	828.85	150.00 1988.91

IV. sz. Kimutatás.

A penzhóvétel átszámítása egy felnőtt legalább egy éves juhra, illetve anyára.

Évszám	Legalább egy éves jültek száma összesen	Anyák száma összesen	Pénzhóvétel összesen	Legalább egy éves juhra esik darabonként
1908.	64	52	1514.05	23.21
1909.	54	40	1985.74	36.77
1910.	52	43	1145.81	22.03
1911.	65	43	1988.91	31.57

Egy anyára esik 4 évi átlagban esik

Évszám	összes bevételről	legalább egy éves anyára	1 evre birkára
1908.	29.11	—	—
1909.	49.64	—	—
1910.	26.64	—	—
1911.	41.41	—	—

Ide iktatom továbbá az elhullásról szóló kimuta-tást — megelőzve az esetleges tévhitet — bizonyít-ékul annak, hogy az átklimatizálódott kosok után származó anyag feltepo különféle betegségeket.

Felnőtt birka elhullott.

Évszám	Májme-tenben	Lepene-ben	Szengelyen folytán	Tüdőgyula-dásban
1908.	—	2	—	—
1909.	1	—	—	—
1910.	—	—	1	1
1911.	1	1	—	—

Bárány elhullott.

Évszám	Gümbökorban	Ellési gye-n-geségben	Hasmé-nésben	Tüdőgyula-dásban
1908.	—	2	—	—
1909.	—	5	3	—
1910.	—	3	4	—
1911.	1	—	—	8

Telhat, íme ezek volnának azok a bizonyítékok, amelyek a racka friz juhászat nem csak létjogosult-ságát bizonyítják, hanem amelyek a kérdéses viszonyok között nagyon bevalának. A fenti tapasztalatok után mármost átszámítva ezen adatokat egy 500 drb. juhból álló állományra, amely nyáját a vármegye fel-állította, kitűnik, hogy 16.297 koronát, mint tiszta jö-vedelmet vehetne be ebből a vármegye, a még pénz-erkekben be nem állítható sok erkölszi haszon mellett, ha az említett takarmányozási módot veszi figyelembe is, ami igen intenzív.

Tervezetem második pontja egy magyar gulya felállítását kerri a vármegye nemes igazgató tanácsá-tól. Itt 100 drb. törzs tehentet tetelezek föl, mint be-állítandó anyagot, mely közepertjes üzem mellett ha-nó kezelendő.

Általános tájékozasul szolgáljanak, hogy 100 drb. tehén évente 216 napot téli takarmányozásban, 150 napot pedig nyári takarmányozásban töl. Évi szapo-rulatnak felvehető 70 drb. borju, melyek közül 35-öt üszönek és 35-öt bikaborjúnak teteleznék föl, amelyek 6 évig tartatnának a gulyába, a tinek ökrök gyanánt értékesítenének, az üszök pedig tehén állomány pó-lására szolgálhának. Ezek szerint évente eladásra ke-rülne:

35 drb. 5 éves tinó 5 500 kor.	17.500 kor.
35 drb. üsző és mustra tehén a 300 K	10.500 kor.
Állatokból nyers bevétel lenne	28.000 kor.
Azomban feltehetőenként évente 10 drb. eladás-ra számítható tenyész bikát, a minék következtében a mér-leg így alakulna:	
25 darab 5 éves tinó á 500 K	12.500 kor.

10 darab tenyészbika á 800 K	8.000 .
35 drb. üsző és mustra tehén á 300 K	10.500 kor.
Az állomány állana ezek szerint:	
100 drb. tehéntől	100 darab számos állat
2 tonyészbikától	2
170 . 1—6 éves tinótól	85
170 . 1—6 üszőtől	85
Összesen 272	

272 számos állat után várható évi trágya mennyieég az említett viszonyokat tetelezo föl á 60 q 16.920 q melynek pénzbeli értéke á 60 fillér 9792 korona. Évi 50000 liter tej értéke 7000 korona tehonenként 500 l tejet tetelezo föl, melynek litro 14 fillérért érte-kesül. Tehenenként azonban a fölvet 500 l. tej évi hozamképen azért történik, mert tervezetomben hang-sulyozott közepertjes üzemet tetelezek föl s így a többi tej mennyiség a borjuk erőteljes fölnevelése-re van számvá.

Igy a gulya után várható nyers jövedelem 47.792 koronát tenne ki.

Kiadások téli takarmányozáshoz szükséges 272 számos állat részére 5000 q szena á 2.50 kor. 12.500 kor. a tenyész és növendék bikák részére 62 q zab á 18 K 1116 korona.

Nyári takarmányozás költsége: 150 nap alatt 8432 q á 1.60 13491 korona.

(Folyt. köv.)

H I R E K

— **Kinevezés.** Dr. Encsy Kálmán csikszeredai kir. alügyész, ugyanoda királyi ügyésszé neveztek ki. Gratulálunk!

— **X. Plus pápa betegsége.** Legújabb hírek szerint a pápa tüdőgyuladást kapott. Attól tartanak, hogy a szent atya előre haladott kora és testi gyen-gesége a pusztító kórral nem tud megküzdni. Mar esak lassu haladás élete. A hivatalos orvosi jelenté-sek szépítgetik állapotát, de senki sem ad hitelt a bulleíneknek, mert közudomásu, hogy XIII. Leo testo már kihalt, mikor a szentszék lapja, az Osservatore még megnyugtató bulétint hozott.

— **Bernády György** iparfejlesztési min. biztos átiratban mond köszönetet a polgármesternek illeté alkalmissal tapasztalt figyelmes közremunkálásaért, ami kétségkívül jele annak, hogy a megindított moz-galom nem akar felpuflantott szappanbuborék lenni, mely nyomban odalesz, de megfontolt komoly tervek készülnek. Ezek megvalósítása pedig az erök har-monikus összehatásából pattan ki.

— **Az új kalocsai érsek** Mint értesülünk, az év öszén kerül betöltésre a kalocsai érseki széki. Gróf Maláth Gusztáv erdélyi püspököt fogják kinevezeni kalocsai érsekké, a ki meg az öszél megtartja berma-utát s aztán foglalja el új méltóságát. — Az E s t n e k e híresztelt valamennyi vidéki lap széthordja a napokban. S azt tartják, hogy ez újság hirtel meg-bizható. Persze sokan mondják azt: üres hí-resztelés az egész. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy ugys van a dolog, mint ahogy az ellenkezője se döntene el a kérdést. Elég az: n e m z ö r ö g a l e v é l s z é l n e k ü l .

— **Jankovich Béla a királlyal.** Jankovich Béla kútszeminiszter, a ki 16-án dében Becsbe érkezett, sokáig tanácskozott Schapinelli bécsi pápai nuncissal, külön kihallgatáson jelent meg a királlyal. Az audien-cian a kalocsai érseki széki, továbbá az ennek be-töltésével megüresedő püspöki széki és a hajdu-dorogi püspökségnek ügyelő volt szó és ezek miatt tanácskozott a kútszeminiszter a pápai nuncissal is. A hajduorogi püspökség ügyében, mint értesültünk a magyar kormány teljesen intranzigens álláspontot foglalt el a románok mozgalmaival szemben.

— **Tanítógyűlés.** A csikvármegyei r. k. tanító-egyesület felicski fiökköre április 26-án, Csikkarfal-ván gyűlést tart, amelyen mintatanítások, patronnás csoport alakítás, szabadeloadás és egyesületi ügyek foglalkoztatják a tagokat.

A választókerületek beosztása. A helyigymisz-teriumban most készül a választókerületek beosztásá-ról szóló törvényjavaslat. A törvényben, hir szerint, nem lesz meg a kerületek beosztása, hanem csupán azt állapítják meg, hogy melyik törvényhatóság hany képviselőt küld. A kerületek beosztása a törvényhat-óságok dolga lesz, amelyek szabályrendelőben fogják azt megállapítani. A szabályrendelet a helyigymiszteri jóváhagyás végett bemutatja a képviselőháznak. A kormánynak ilyenformán módjában lesz időnkint poli-tikai celök szerint megváltoztatni a kerületek beosztását.

— **Ipartestületi rendkívüli közgyűlést** tartott a helybeli iparparasztesület foly hó 18-án este 7 óraker aból az alkalomból, hogy László Gyula iparkamarai titkár az iparfejlesztésük újabb mozzanataiból ki-folyólag a testületet felkereste. Örömmel jegyezzük ide ebből a gyűlésből kiinduló a következő sorokat is, hisz aki lapunkat figyelemmel kíséri, tudja: az iparok kérdést a legkomolyabb figyelemmel méltatjuk, sőt az értekezlet lotargyát: viatestélyek rendezését is alá-huzottan ajánlottuk egyik mult havi számunkban. S aki a szépságomban megjelent iparosokan végigtekint-tet, csakugyan látja, van itt anyag, amit művelni, talaj, amelyet szántani lehet és kell, csak eke legyen és vezető kéz. Mar ez a gyűlés maga is mintegy kiinduló pontja volt annak a nemes szándékú törek-vésnek, amelyet a László Gyula indítványára egy hangulag elfogadott viatestély-rendezésék celoznak művelni önbecsülésben, érzületben éntudatosd, szak-

jában messzelátóvá tenni, modern színvonalra emelni iparosainkat. Ez indívány megbeszélése véget volt alapjában összehívva a gyűlés. László Gyula beszéde azonban messzi túl ment ennek keretén s valójában az első tanulságos előadás volt, amely nagy vonalakban felelt azokat a kérdéseket, amelyek részletes kidolgozása és köztudatba vitele a majdan rendezendő vilásteleki feladata lesz. Szólt a jelen sivar gazdasági állapotokról és kiemelte a kormány komoly szándékát, amikor ilyen körülmények között akar föltétlenül segíteni a székely ipar ügyén, megalkotva a miniszteri biztosságban azt a szervet, amely állandó feladatának vallja kiemelni e fontos közgazdasági ágat sekélyese viszonyaitól. Rámutatott az iparososztály helyzetére s igen meggyőzően módon tárta föl, hogyan kell magának az iparosnak józan erkölcsi alapon föltelmeztetnie magát a közbecsülés magaslátára.

Mult számunkban már tárgyalt bőrgyár, posztógyár felállításának s az asztalos és esztérgályos iparág szövetkezeti alapon való föllendítésének szükségét a tömegtermelés szempontjából világította meg hangszólóva különösen ipari hitelszövetkezetek esetében, tanonchitán létesítését, — mely utóbbiról szintén irunk előbbi számunkban. A polgármester hozzászólásában a közlekedésügy javítása s a révén újpiacon nyitásban s a Romániával kötendő új szerződés nyújtotta előnyökben jelelte meg azokat a tényezőket, amelyek megvalósítása nélkül minden jó terv halva született.

— **Marosvásárhelyről Kolozsvárra** költöztek át az év őszén a földmívelésügyi kirendeltség, mely legújabbban már nemcsak a székely vármegyére, de az egész Erdélyre kiterjedő birtokpolitikai földmívelésügyi akció jelentős szerve. A kolozsvári, egész Erdélyre kiháló és intézkedő központ vezetője dr. Kócs Mihály miniszteri osztálytanácsos lesz, aki a kirendeltség akcióját eddig Marosvásárhelyről vezette, míg marosvásárhelyi, ezután már szélesebb körű kirendeltségi hivatal élére dr. Drexler Béla miniszteri titkár kerül.

— **Szerb bojkott a magyar és osztrák** ellen. Belgrádból jelentik, hogy a szerb kereskedelmi kamarák küldöttei gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a magyar és osztrák árukra kimondják a bojkottot s felszólítják a velük szövetséges Balkán-államokat is, hogy csatlakozzanak a bojkotthoz. Nem tartjuk ugyan valószínűnek, hogy a bojkott meg is valósul s most még csak a fenyegetés jellegével bír, de Szerbia gazdasági tényezőinek mégis kellene gondolnunk, hogy a magyar és osztrák nagykereskedők és gyárosok a háború tartama alatt irántuk tanúsított magukviselésével részlegesen arra, hogy a szerb kereskedők most őket bojkottálják. Arról nem is beszélünk, hogy Bulgáriát aligha fogják a bojkott-mozgalomba bevonni, amely ilyenformán csak Szerbiára szorítkozhatik.

— **Képviselőválasztás Dunavécsein.** E hó 11-én Mauthy Györgyöt, az ellenzék jelöltjét, Benedek Sándor államtitkárrel szemben nagy többséggel a dunavécei kerület képviselőjévé választották. — Benedek Sándor államtitkár ur nem kapott mandátumot. Távollétek a körörendezés. Ezzel a hírrel különben nem az államtitkár ur vereségét emeljük ki a küzdelem eredményéből, mert Dunavécsein a munkapárt fölött mondtak ítéletet. A vereség a munkapárt s a szegény is a munkapárté. Ami Dunavécsein történt, az a vég kezdete. Az időközi választások fokmérői a közhangulatnak. Az aranyosmaróhi győzelem, az ipolygási gyönyörű küzdelem s a ferencvárosi diadal után most a dunavécei ítéletmondás következett.

— **A tuberkulózis elleni küzdelem** országos bizottsága tubergyminiszteri rendelet alapján fölkérte a polgármestert, még januárban, hogy a tüdővész elleni küzdelem ügyét magáéva téve, Csíkszeredában, mint megyei központban létesítendő egy tüdőbeteg-gondozó-intézet (dispensaire) létrejövését hathatón támogatja. A polgármester erre kérdést intézett a bizottsághoz, amely 2000 K fejlesztési és berendezési szakszám segítségével évi 3000 K állandó államszegélyt helyezett kiállításba a helyügyi tiszta meglehető rovatából. A város ez összegnek, mint 60% os kamatnak megfelelő tökével létesíthetne minden nagyobb áldozat nélkül egy alkalmas épületet az emberbaráti cél érdekében. Epen ezért melegen ajánljuk az ügyet városi tanácsunk figyelmébe, mert bizony az anyakönyvi bejegyzések szerint igen-igen sokan vannak, akik segítségre szorulanak.

— **Puszító hóvihar.** A ragyogó tavaszi nap melege virágba borította mindenfelé az országban a fákat. A budai hegyek között nem volt már fa, a melyet ne borított volna el a virág; amerre nézett az ember, tavasz virult országzerete, reményünk volt, hogy az enyhe átmenetben születtek tavasz dus gyümölcstermést hoz reánk, épen akkor, mikor az ország minden vidékének annyira szüksége van arra, hogy a természet segítsen az emberen, akit ugyanis a földre teper két év sorvasztó gazdasági helyzete.

Mult szombaton félelmes erejű vihar közeledett felénk, át egész Közép-Európán és szombaton éjjelkor már a magyar föld felett tombolt az a hóvihar, melynek pártját egész télen nem láttuk. Ha télen jön, nem lett volna vele valami nagyobb baj, de most beláthatatlan károkat okozott. Szombat éjjelől vasár-

nap estig dühöngött. (Hozzánk hétfőn reggel kopogtatott be.) A hőmérő rögtön leesett körülbelül tíz fokig fagypontra alá és ez elég volt ahhoz, hogy ebben az évben ne teremjen barack, cseresznye, szilva. A hóvihar telefontúrókat tett össze, táviró-póznákat döntött ki, úgy, hogy a kincstárnak a berendezésekben, vezetékben pár millióra fog rugni a kára. De mi ez ahhoz a kárhoz képest, amit a gyümölcstermésben okozott. A budapesti ember először a telefon zavaráról tudta meg, hogy micsoda erejű vihar tombol odakint, azután az utcákról, honnét a havat nem igen lehetett eltakarítani, hiszen a város nem számított arra, hogy április közepén ilyen istentelít idő szakad reánk. — A meteorológiai intézet följegyzései szerint ilyen hóvihar 1850 óta nem pusztított április hónap közepén.

— **Megiltották a köztársasági gyűlést.** — A magyarországi köztársasági párt az 1849-ki függetlenségi nyilatkozat évfordulójára, mult hétfőre hívta össze Makóra ez évi közgyűlést. Ez az országos jellegű gyűlésre nagy előkészületeket tett a köztársasági párt s az országban elsősorban lakó elvaratok képviselőket küldte, de a közgyűlést nem tarthatták meg, mert a kormány utasítására a rendőrség és csendőrség közbelepett és megiltott minden összejövetelt. A gyűlés elmaradt és a mindenfelől összesereglett köztársaságiak a makói pártelnök lakásán próbáltak menedéket keresni a hatóság üldözése elől, azonban itt is megjelent a csendőrség, a lakásból kiutasított mindenkit és őt köztársasági vezérfembert, közöttük két ügyvédet letartóztalt. A párt iratait és programját elkobozták. Am a republikánusok tovább dolgoznak. A köztársasági párt a makói szétszalott gyűlés után újabb rendkívüli közgyűlést hív össze és pedig Budapestre. Az olasz köztársasági párt, a mikor értesült a makói gyűlés megakadályozásáról, részletes távirati jelentést kért a pártvezetőségtől. Dr. Chieza Jenő olasz képviselő megígérte, hogy az olasz parlamentben szóvá teszi, hogy a hármasszövetség egyik országában a közsabadság milyen állapotba jutott. A makói szétszalás után a köztársasági párt közlése szerint hétszázötvenhárom új tag jelentkezett felvételre. A sérelmek miatt különben dr. Nagy György a gyűlékezési jog megsértése címén állásfoglalásra akarja bírni a szegedi ügyvédi kamarát, a melynek körzetében, mint ügyvéd működik. Beadványt intézett a kamarához, a melyben rendkívüli közgyűlés összehívását kéri. A másik letartóztatott ügyvéd dr. Papp Gyula pedig a budapesti ügyvédi kamarához intézett hasonló előterjesztést.

— **Hirdetmény.** A csíkvármegyei Kászonjakabfalva közölgésben működő postai ügynökség 1913. évi április hó 11-ével ideiglenesen megszünt. A nevezett ügynökség kézbesítő körébe tartozó Kászonfördőtelep a kászonújfalvi postahivatal forgalmi körébe osztatik be.

— **Vilmos császár megcsinálja a bolgáromán szövetséget.** Elismultak az elenítétek Bulgáriát és Romániát közt, és noha a feszültség még nem enyhült meg a két állam népe közt, a diplomácia konyháján egy tervet főznek máris, a mely kor-szakos jelentőségű lesz, ha valóra válik, pedig közel van megvalósulásához: Románia szövetségre lép Bulgáriával. A terv Vilmos császár eszméje, és a kivétel is a német birodalom hatalmas uralkodójának diplomáciai élesítését, nagy koncepcióját dicséri.

— **Adómentes nyers cukor a méhek etetésére.** Tekintettel arra a körülményre, hogy a mult tavasz és nyár kedvezőtlen időjárási viszonyai miatt a méhek kiletelését nem biztosította a termelt méz, a pénzügyminiszter megengedte, hogy 2500 métermáza nyers cukor denaturált állapotban a méheseknek kiszállítassék. Ezt az engedélyt, mely most április 1-én járt le, Teleszky János pénzügyminiszter május 1-éig meghosszabbította.

— **Gyergyószentmiklósi főgimnázium építése.** A gyergyószentmiklósi állami főgimnázium építkezéseinek árjelése folyó hó 26-án tartatik meg a kereskedelmi miniszterterületen. Az árjelés megtörténte után az építkezések lokozott erővel azonnal megkezdődnek.

— **Belgiumban kiltört a sztrájk.** A politikai harcok történetében párhuzan áll a belga munkások tömegsztrájkja, amelyet a napokban kezdtek meg az általános választói jogért vívott küzdelem döntő akciójaként. — Harmincezer munkás mondta ki első órában a sztrájkot, mely nagyságra nézve már kezdetben felülmúlja mindazokat a sztrájkokat, amelyek eddig Belgium látott. Nem hiába nevezték el a sztrájkot az ölbettelt kezek forradalmának, mely ha komolyan és elszántan vívják meg, félelmecebb erejű minden gyilkos forradalomnál. Az egész Európára nézve nagyfontosságú ez a sztrájk, mert erőpróbája lesz annak, hogy egy olyan szervezett munkáskörmeg mint a képzeltetés telőlokán álló belgáké, képes lesz-e győzelmet aratni a szintén nagyszerűen szervezett konzervatív hatalommal szemben. Belgiumban ugyan már eddig is voltak nagybarányu sztrájkok, ami

el sem képzelhető másképp, tekintve ennek az országnak fejlett iparát, de ami most történik ott, az valószínűleg döntő jelentőségű lesz a jövődő politikai alakulásokra.

— **Merénylet a spanyol király ellen.** Alfons spanyol király életét vasárnap délben csak a véletlen mentette meg egy anarchista merénylet golyójától. Madridban, a Castellano-téren, katonai pompával tartották meg az unjokos eskütelét. Amikor a király az esküteléről a vezérkar kíséretében lóháton visszafelé tartott a királyi palotába, egy husz éves siheder revolveréből háromszor egymásután a királyra lött. Az első lövést a király csak azzal kerülte el, hogy a lova kantarára a lövés pillanatában hátra rántotta. A lövés a lovat találta.

Immár harmadszor történik meg az, hogy Alfons királyra országos leselkedik; egyszer Párisban dobta elje bombát, azután másodsor, amikor csodaszép fiatal arájával, Enna battenbergi hercegnővel tartotta esküvőjét, virágcsokorba rejtett pokolgépet hajítottak a kocsjába. Ez a harmadik merénylet, — mint az első kettő, minden jel szerint az anarchista műve. A merénylet sikerült elfogni, a neve Rafaelo Sanchez Alegrez, husz éves, cataloniai származású asztalos. — A nála talált irásokból és a rendőrségen adott zavaros feleletekből arra lehet következtetni, hogy anarchista, aki a forradalmi elveket megemésztelenül forgatja a fejében. A zsebében Ferreról szóló irásokkal találtak, amiből arra következtettek, hogy Ferrerért akar boszút állani.

— **Pestmegye közgyűlése.** Pestmegye törvényhatósági bizottsága hétfőn tartotta tavaszi rendkivülét a bizottsági tagok rendkívüli érdeklődése mellett, amit a részleges lisztujtás s több napirendre tűzött politikai kérdés kellett. A közgazdasági államosítás ellen Pestvármegye egyhangulag tiltakozott s e határozathoz, nagy meglepetést kelte, a megyei munkapárt is hozzájárult. A számmal bevonult munkapárt három más kérdésnél megpróbálta a kérdésezt az ellenzékkel, de mindháromszor kudarcot vallott.

— **Sajtóhíbká a Breviárlumban.** Katolikus papok körében világszerte sokat beszélnek most arról a jelentésről, a melyet a nagyváradi káptalan küldött Rómába. Arról van szó, hogy az új Breviárium, amit most adtak ki Rómában, teljesen hasznavehetetlen, teli van hibával.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Méhészet. Sorát ejtjük.

A malacok. Föl fogjuk használni.

Válasz . . . Ditró. A közlés dolgát nemcsak az nehezítette, hogy más lapban már megjelent volt, de az is és különösen az, hogy név nem volt aláírva. Ilyen természetű közlemény pedig, melynek a közönség köréből a c. rovatban van helye s így a szerkesztőség a felelősséget nem vállalhatja érte, név vagy nevek aláírása nélkül nem maradhat. Kérjük tehát, sziveskedjenek azírnyában minél előbb intézkedni s a sulyosabb ok így elvészén jóval számunkban ismételt kérésükre helyet adunk a cikknek.

Sz. L. Cikkét legközelebb hozni fogjuk. Addig is szíves türelmet.

107—1913. véghr.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csíkszeredai kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1008. számú végzése következtében Dr. Szántó Samu csíkszeredai ügyvéd által képviselt Pál Miklósné aradi lakos javára 3000 kor. fill. s jár. erejű 1912. évi december hó 14-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 750 koronára becsült következő ingóságok u. m. házi butorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csíkszeredai kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán fenti kor. fill. tökéltvetelés és eddig összesen már bírólág megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedő lakásán Csíkszeredában leendő megtartására 1913. évi április hó 23-ik napjának délutáni 4 órája határidőül, kitűztetik és ahhoz a vonni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-i értelmében közzépanfizetés mellett, a legtöbbet igézőnek, azúkéig oszton becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és fölléfolgaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Csíkszereda, 1913. apr. 8-ik napján.

Keresztes Gyula
kir. bír. végrehajtó

969—1913. véghr. száma.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csíkszeredai kir. járásbírósnak

1912. évi V. 1150. számú végzése folytán Dr. Mezőly Imre ügyvéd által képviselt Glagovszky és Trs. budapesti javára 971 K. 50 fill. s jár. erejű 1912. évi október hó 19-én fogantatott költései végrehajtás folytán fel foglalt és 1120 koronára becsült ingóságok u. m. írógép és házi butorok nyilvános árveresen eladtnak.

Mely árverésnek csikszeredai kir. járásbírósg fenti számú végzése folytán 971 K. 50 fill. tökékevetelés, s jár. kor. fillerben bírólag s már megállapított költségek erejű, végrehajtást szenvedő lakásán Csikszerefalván leendő megtartására határidőül 1913. évi április hó 30-ik napján délelőtti 9 órája kitűztek.

És ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulról kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Csikszerefalván, 1913. évi ápr. hó 8 napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Sz.: 1343—1913. ki.

Hirdetmény.

Közírhre tételik, hogy az országgyűlési képviselő választók 1913. évi névjegyzékének kiigazítása, illetőleg az 1914. évi névjegyzék összeállítása Csikszere falvában a jegyzői irodán 1913. évi április hó 26-án d. u. 3 óra-
kor fog eszközöltetni, mikor is választói jogosultságának igazolása véget a küldöttség előtt bárki is személyesen megjelenhet.

Csikszere, 1913. április 18-án.

Dr Sándor Gyula,

a névjegyzék összeállítására kiküldött bizottsági elnök.

366—1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közírhre teszi, hogy a csikszerefalvi kir. járásbírósgnak 1912. évi V. 1557. számú végzése folytán Dr. Beer Dezső B. pesti ügyvéd által képviselt Simon Miksa budapesti cég javára 365 korona 54 fill. s jár. erejű 1912. évi október hóban fogantatott költései végrehajtás folytán fel foglalt és 3328 koronára becsült következő ingóságok u. m. árucikkek nyilvános árveresen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszerefalvi kir. járásbírósg 1912-ik évi V. 1557. számú végzése folytán 365 kor. 54 fill. tökékevetelés és ennek 1911 október hó 9 napjától járó 5% kamatai, 1/2 váltódíj és eddig összesen 80 kor. 24 fillerben bírólag már megállapított költségek erejű végrehajtást szenvedő lakásán Csikszerefalván leendő megtartására határidőül 1913. évi április hó 28-ik napján délelőtti 11 órája kitűztek, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingo-

ságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítés jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulról kiküldött írásban beadják, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár elsőbbsége fognak utaltatni.

Kelt Csikszerefalván, 1913. évi április hó 7-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

352—1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közírhre teszi, hogy a csikszerefalvi kir. járásbírósgnak 1913. évi V. 459 számú végzése következtében Dr. Döczy Kálmán ügyvéd által képviselt Döczy János javára 244 K. 40 f. s jár. erejű 1913. évi március hó 17-én fogantatott költései végrehajtás utján fel foglalt és 720 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Télién, borjúk, csikó stb. nyilvános árveresen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszerefalvi kir. járásbírósg fenti számú végzése folytán fenti tökékevetelés, és jár. bírólag már megállapított költségek erejű, végrehajtást szenvedő lakásán Csikszerefalván leendő megtartására 1913. évi április 22-ik napján délelőtti 12 órája határidőül kitűztek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és fel foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csikszerefalván, 1913. évi április hó 8-ik napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

320—1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közírhre teszi, hogy a csikszentmártoni kir. járásbírósgnak 1913. évi V. 112/1. számú végzése következtében Dr. Ady Endre ügyvéd által képviselt Fülöp Lajosné szül. Gergely Terezia Kászonújfalvi lakos javára 90 K fill. s jár. erejű 1913. évi március hó 28-án fogantatott költései végrehajtás utján le- és fel foglalt és 740 koronára becsült következő ingóságok, u. m. marhák szena stb. nyilvános árveresen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbírósg 1913. évi V. 112/1. számú végzése folytán 35 kor. 40 fill. tökékevetelés hátr. ennek 1912. évi hó napjától járó százalékos kamatai váltó díj és eddig összesen 106 kor. 11 fillerben bírólag már megállapított költségek erejű Kászonújfalvi községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1913. évi április hó 28-ik napján délutáni 2 órája kitűztek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és fel foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csikszentmárton, 1913. évi ápr. hó 14-én

Ambrus Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Szám : 407—1913. mj.

Legelő bérbeadási hirdetmény.

Csikvármegye magántulajdonát képező III-ik határ részben fekvő: a Csobányosi erdőbirtok „Keresztes, J., Sólymotár, „Anyatópuszta” és az az alsó gyártelep helye mint kaszálásra is alkalmas 1307 k. holdas legelő és Csobányos és Sulcpatakra hajló mérsékeltlen legeltethető 3369-1 k. holdas erdőterület legeltetési joga 1913. évi április hó 26-án délelőtti 10 órakor Csikvármegye magánjuli igazgatóságának irodájában (Csikszere falvamegyeház) zártírásbéli ajánlattal egybekötött szóbeli versenytárgyaláson 3 egymástán következő évre bérbe fog adni.

Kikéltási ár 200 korona. Bántépész a kikéltási ár 10 százaléka.

Utóajánlatok vagy a kikéltási áron aluli ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Bővebb felvilágosítást a hivatalos órák alatt Csikvármegye magánjuli igazgatóságánál vagy a Csikszentmártoni m. kir. jár. erdőgondnokságnál szerezhetők.

Csikvármegye magánjuli igazgatóság.

Csikszere, 1913. évi április hó 14-én.

Az igazgatóság.

Ügyvédi irodámat

április hó 15-től áthelyeztem a Mindszent-ut átellenében fekvő Dékán-féle házba.

Dr. Botár Benő,
ügyvéd.

Uri családokhoz ajánlkozok

egy fiatal, tiszta, egészséges szoptatós dajka. Cim: Falkner Vilma, Csikmadéfalva. — Állását azonnal elfoglalhatja.

Kiadó

Csikszentsimonon a vasutállomáson egy faraktárnak való nagy terület. — Értekezhetni lehet Veres Péternél Szentsimonon.

Csikdelnél Kánya Jánosnál egy teljesen új és jókarban lévő 4-es cseplőgarnitúra eladó

Mogtekinthető bármikor fent nevezettnél. A gépért teljes szavatosságot vállal.

Eladó

20—25 szekér 2 év előtti termelt kitudó széna és sarju Csikszentmártonon. Értekezhetni lehet Pap Andrásnéval.

KIADÓ

üzlethelyiség és lakás

Gál József takarékpénztári igazgató tulajdonát képező s a Kossuth L.-u. 6. szám alatt fekvő emeletes kőház, melyben most

Niszel Fiverek cég üzlete van

folyó évi 1913. évi október hó 1-ére üzlethelyiséggel, lakással és az összes mellékkel együtt kiadó.

Legfinomabb — elszakíthatlan, francia „Mimi” férfi gummi-övszer, 1 tucat 2 kor. 50 fill. 2 tucat 4 kor. 50 fill. 3 tucat 6 kor. Portó 30 fillér. — „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. sz. — Diszkrét szétküldés.

PARFUMERIE „HEZ” ILLATSZERTÁR

Háztartási, kozmetikai, közörszereseti cikkek nagyraktár, nagyban és kiskisnyben. Budapest, VIII. Losonci-u. 13

Reklámunk óriási eredménye

ujabb reklámakcióra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb előnyöket biztosítottunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fill. (19 drb.)

- 1 drb. üveglegély francia arc- és kézfinomító
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban)
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
- 1 könyv (60 lap) angol powderpapír
- 1 csomag dr. Heider-féle fozpor
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyelű)
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
- 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz
- 10 drb. szekrény-, ruhafelitatósító (francia Sacliet-lap)

Összesen 16 darab 2 kor. 50 fill. Portó 50 fillér.

Szállítások naponta eszközöltetnek utánevvel. Negy koronán aluli megrendeléseknek portómentes árképzésben járunk. A pénz előre bekielendő (lehet bélyegeken is), így a portó 50 fill. utánveteléses szállításnál 84 fill. Csomagolási költséget nem számítunk. Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnkét kívánságra ingyen és bérmentve küldjük.

Friss Márciusi sörök

állandóan jégbehűtve csak a helybéli

sörgyárban

kaphatók. — Gyártelep és iroda:

Gál Ferenc

— gözsörgyára Csikszerefalván. Telefonszám 36. —

Madártani állomás Zsögödön.

Elvállalja magyarhoni madár és tojásgyűjtemények, vagy egyes darabok meghatározását, madarak szakszerű, természetből kitömését.

Megnyílt: 1912. évi október hó 1-én.

SZEMERE LÁSZLÓ

a zsögödi Madártani Állomás tulajdonosa.

Kawa-Santal-Kapszulák kitűnő szer húgycsőfolyás, kankó, hereleb, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglehetően gyors hatás.
1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció ezzel egyidejűleg használva. — Orvosilag ajánlva. 1 üveg 160 ehhez egy fecskendő férfiakra, vagy nőkre 1 korona 50 fill. — Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulthatatlan hatása testszagátásoknál, reuma-, csusz-, fej-, fogfájásnál és bőrvizketegységénél. 1 próba üvegcsé 40 fill, 1 nagy üveg 1 K 50 fill.

Skribanek K. M. gyógyszerháza a Kereszthez
Temesvár, Erzsébetváros, XIV. Hunyadi-ut 30.
Viszont elárusítók jól fizetve.

Cigányprimás!

Király Ernő mulat

ez a címe a legújabb rendkívüli sikeres humoros gramofon hanglemezeknek

Azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sírni”, „Futóbolond”, „Teme-tés volt a faluban” stb. Darabja 2.50 fill. — E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül csakis

Wagner Hangszerkirálynál

kaphatók. — Budapest, József-körút 15. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. Legolcsóbban javít! Kérjen ingyen fényképes árjegyzéket. — Lemez csere.

Óvás! — Figyelem a „VÁGNER” névre és 15 házszámra.

BUTOR

dacára a rossz pénz viszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű butort, ebédlő, uriszoba, szalon, kastély, háló, szanatorium- és pénzió-berendezést

a legelőnyösebb fizetési

feltételek mellett szállíthatók. Kérjen ingyen prospektust. — Kroh lakásberendező. Budapest, IV. Váci-utca 8/v. Nem bankhitel. |Váltó nem kell.

Cselédelhelyező-intézet

Csikszereván, Főtéren.

Tudomására kívánja hozni a cselédkereső közönségnek, hogy leány- és férfi-cseléd szükségletét nála bejelenteni sziveskedjék.

Teljes tisztelettel:

A Cselédközvetítő Intézője.

Olcsó Butor

Csikszereva, Rákóczi-utca 36. sz.

Ajánlja a butorvásárló n. é. közönségnek elsőrendű fa- és vasbutor-üzletét

Elsőrendű butorraktár!

Üzlet átvétel!

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy Szvoboda Józseftől (Szultán-féle sarok-üzlet)

Női- és Férfi Divatáru-üzletet átvettem.

Raktáron tartok férfi-, női divatcikkeket, cipőket, függönyöket, a női és férfi-divat összes cikkeit a legegyszerűbbtől a legkényesebb igényeknek megfelelően. Az olcsó árról és pontos kiszolgálásról meggyőződhet a n. é. közönség, ha vételkötelezettség nélkül is megtekinti.

Tisztelettel:

JAKAB GYULA.

Mátrai Ignác

órász, ékszerész- és gramofon-üzlete Csikszereván.

Ajánlja dusan berendezett és legújabb szerkezetű

Inga- Zenit-, arany-, ezüst- és Omega zsebórákat.

Állandó nagy raktárvalódi drágakövi ékszerekben.

A legújabb és legtükéletesebb, tiszta

Gramofonok- és lemezekből

szintén nagy raktárt tart, és gyári áron lesznek árusítva.

Látszerészi cikkek nagy választékban.

Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

„Styriai-Universal”

Kötőgépek

megmunkálnak finom és vastagszájú pamutot ugyanazon gépen.

Arjegyék ingyen.

Részlet fizetése is

Képviselek kerestetnek.

Styria-kötőgépgyár,
Graz, III.

HIRDETÉSEKET

olcsó ár mellett felvesz a kiadóhivatal.

POHARAS

Legjobb sör

a „Pilseni Ósforrás”

Egyedüli elárusító hely:

Csikvármegye területén

CSIKSZEREDABAN

SÖR

Özvegy Nagy Istvánné Zoldta-vendéglője

hol mindennap frissen csapolva poharankint kapható.

Értesítés!

Tudomására hozom a n. é. helybeli és vidéki közönségnek, hogy raktárt tartok mindennemű

Cserépkályhákból

Elvállalom mindennemű cserépkályha és takaréktűzhelyek felállítását, átalakítását és takarítását, továbbá fűrdőkádák és burkolatok kirakását fajenc porcellánból és minden szakmába vágó dolgokat pontosan és lelkiismeretesen eszközölök. Vidékre is kellő felvilágosítást nyújtok. Értekezni lehet MICHNA RÉZSŐ és VEJE cégnél Csikszerevánban.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

LUKÁCS FERENC,
cserépkályhás.

Halló!

Hová, háová Gabi barátom!?

Halló!

— Kérlek barátom, Te nem tudod, hogy sietve kell menni az új szolid, elegáns

Székely Ö. cég férfidivat és készruha-üzletébe

Ott szoktam állandóan mindennemű férfidivat szükségletemet beszerezni, mert meggyőződtem arról, hogy a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesít, és mint új üzlet, mindennemű áru a legválogatottabb és izlészesebb.

— No és te edes Zollikám mit cipelsz abban a csomagban?

— Énis éppen Székelyhez igyekszem ruháimat festés végett, gallér, kézelő és összes lehéreműimet vegytisztítás végett viszem oda.

— Hogy hát Székely festet és tisztított is?

— Miaz! Te nemis tudod, hogy ő képviseli a **Hires KOVALD** céget Budapestről, aki mindent befest és kitisztít. —

— Ez igazán helyes és okos dolog, gyerünk az üzletbe; ezental énis Székely által fogom ruháimat festetni és lehéreműimet tisztítás végett Kovald céghez küldetni.